

KS. PIOTR RYGUŁA

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

e-mail: p.rygula@uksw.edu.pl

ORCID 0000-0003-1716-2789

Habilitacja ks. dra Jana Dohnalika

3 marca 2025 r. o godz. 12.30 na Wydziale Prawa Kanonicznego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (UKSW, ul. Dewajtis 5, s. 56) odbyło się publiczne kolokwium habilitacyjne w zakresie osiągnięć naukowych ks. dra Jana Dohnalika. Kolokwium przeprowadzone zostało w trybie regulowanym art. 221 ust. 9 i 9b ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2024 r. poz. 1571) oraz § 9 Uchwały Nr 200/2019 Senatu Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z 23 października 2019 r. w sprawie sposobu postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z późn. zm.

Zgodnie z uchwałą nr 1/11/2024 Rady Dyscypliny Naukowej Instytutu Prawa Kanonicznego z dnia 15.11.2024 w skład komisji habilitacyjnej wchodziły cztery osoby wyznaczone wcześniej przez Radę Doskonałości Naukowej oraz trzy wskazane przez wspomnianą Radę Dyscypliny. Przez Radę Doskonałości Naukowej jako przewodniczący komisji wskazany został ks. prof. dr hab. Piotr Kroczeek (UPJP II w Krakowie), a jako recenzenci: ks. prof. dr hab. Wojciech Góralski (Akademia Mazowiecka w Płocku), ks. dr hab. Janusz Gręźlikowski (*profesor emeritus*), ks. dr hab. Tomasz Jakubiak (Akademia Katolicka w Warszawie). Rada Dyscypliny Instytutu Prawa Kanonicznego z kolei na czwartego recenzenta wyznaczyła ks. dra hab. Roberta Kantora (UPJP II w Krakowie), na członka komisji – ks. prof. dra hab. Tomasza

Gałkowskiego (UKSW w Warszawie) i na sekretarza – ks. dra hab. Piotra Rygułę prof. ucz. (UKSW w Warszawie).

Podstawą ubiegania się o stopień doktora habilitowanego przez ks. dr Jana Dohnalika była jego monografia zatytułowana *Parafia personalna w Kościele łacińskim. Studium historyczno-prawne*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Warszawa 2022, s. 247 [ISBN 978-83-8281-052-3] oraz pozostały dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny uzyskany przez niego po otrzymaniu stopnia doktora. W skład pozostałego dorobku weszły m.in. rozdziały w monografiach naukowych (w języku polskim, włoskim i angielskim), artykuły w czasopismach naukowych (także we wspomnianych trzech językach), recenzje, sprawozdania, wystąpienia na krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych, udział w komitetach organizacyjnych i naukowych konferencji krajowych i międzynarodowych, uczestnictwo w pracach zespołów badawczych realizujących projekty finansowe w drodze konkursów krajowych i zagranicznych, członkostwo w krajowych i międzynarodowych organizacjach i towarzystwach naukowych, staże naukowe na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie, działalność dydaktyczna na Wydziale Teologicznym oraz w Instytucie Prawa Kanonicznego UPJPII w Krakowie, na Wydziale Prawa Kanonicznego UKSW w Warszawie, na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie, Papieskim Uniwersytecie Santa Croce w Rzymie, Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, udział w zespołach eksperckich, programach popularyzatorskich.

Posiedzenie komisji habilitacyjnej otworzył przewodniczący, a sekretarz stwierdził obecność wszystkich jej członków. Następnie sekretarz przedstawił program posiedzenia, który został przyjęty zwykłą większością głosów w głosowaniu zarządzonym przez przewodniczącego komisji. Przed rozpoczęciem zasadniczej części kolokwium sekretarz poinformował jeszcze o zapoznaniu się członków komisji z dokumentacją dotychczasowego postępowania habilitacyjnego oraz sporządzonymi recenzjami dostępnymi w Biuletynie Informacji Publicznej UKSW.

Po zakończeniu wstępnej części spotkania przewodniczący komisji poprosił recenzentów, aby w kolejności ustalonej przez niego przedstawili swoje opinie dotyczące dorobku habilitanta. Ks. prof. dr hab. Wojciech Góralski, odwołując się do sporządzonej przez siebie recenzji, podkreślił, że głównym osiągnięciem naukowym habilitanta z okresu po uzyskaniu stopnia doktora (2011 r.) jest monografia analizująca temat parafii personalnej w Kościele łacińskim. Studium to autor oparł na szerokiej bazie źródłowej i istniejących już w opracowaniach tematu. Na podkreślenie zasługuje wykorzystanie m.in. dokumentów przechowywanych w Archiwum Watykańskim, w Archiwum Papieskiego Uniwersytetu Gregoriańskiego, w Bibliotece Papieskiej Rady ds. Tekstów Prawnych i w Archiwum Konferencji Episkopatu Polski oraz w archiwach diecezjalnych. Niemniej znaczące jest posłużenie się ankietami z ordynariatów wojskowych siedmiu różnych krajów. Rozumienie zagadnienia – zaznaczył ks. prof. Góralski – w wypadku tego autora nie wynika wyłącznie ze znajomości literatury. Pracował on bowiem przez wiele lat w nadrzędnej w stosunku do parafii personalnej jednostce: w Ordynariacie Wojskowym /Polowym/ w Warszawie.

Ks. dr hab. Janusz Gręźlikowski pokreślił szeroki wachlarz tematów, jakie habilitant podjął w swojej działalności naukowej, a także wielość miejsc (zarówno w znaczeniu uczelni, jak i wydawnictw oraz czasopism), w których wykładał i publikował swoje teksty. Wskazał, że oprócz działalności naukowej w dorobku habilitanta dostrzec można także działalność popularnonaukową. Przegląd podjętej problematyki, jak i szczegółowy ogląd treści powyższych publikacji – podkreślał drugi z recenzentów – wskazuje, iż habilitant śmiało podejmuje zarówno tematy współczesne i aktualne, jak i historyczne, wymagające nieraz żmudnych badań. Ta różnorodność i wielopłaszczyznowość działalności habilitanta ma swoje odzwierciedlenie także w posługiwaniu się językiem włoskim i angielskim.

Ks. dr hab. Tomasz Jakubiak, recenzując wspomnianą wyżej monografię, wskazał, że wartość naukową publikacji podnosi fakt odwołania się nie tylko do opublikowanych już źródeł prawa, ale również do tych niepublikowanych dotąd, znajdujących się w Archiwum

Apostolskim Watykańskim, Archiwum Papieskiego Uniwersytetu Gregoriańskiego w Rzymie, w bibliotece i archiwum Papieskiej Rady ds. Tekstów Prawnych, archiwum Konferencji Episkopatu Polski oraz archiwach diecezjalnych. Recenzent podkreślił także, że nie tylko w polskiej, ale i światowej literaturze kanonistycznej nie istniało do tej pory całościowe opracowanie podjętego przez habilitanta zagadnienia. Prace nad monografią poprzedzone były wieloletnimi badaniami zwieńczonymi artykułami, rozdziałami w monografiach oraz wystąpieniami na konferencjach. Odnosząc się z kolei do pozostałego dorobku, recenzent wskazał na rozwój habilitanta, który z biegiem czasu coraz odważniej wskazywał problemy badawcze, formułował postulaty *de lege lata* i *de lege ferenda*, ukazywał problemy pastoralno-prawne.

Ks. dr hab. Robert Kantor, pozostając w zgodzie z trzema wcześniej wspomnianymi recenzentami, stwierdził, że przedhabilitacyjny dorobek naukowy ks. dra Jana Dohnalika jest niepodważalny. W licznych publikacjach wykazał się on dobrą znajomością problematyki oraz sumiennością i samodzielnością badawczą. Z kolei poprawnie ukie-runkowane poszukiwania badawcze oraz przeprowadzona twórcza analiza w rozprawie habilitacyjnej, ocenionej pozytywnie, wskazują na pracowitość, oryginalność i rzetelność w poszukiwaniach naukowych habilitanta.

Ks. prof. dr hab. Tomasz Gałkowski, członek komisji, w swojej opinii podkreślał, podobnie jak recenzenci, że zasadniczym osiągnięciem habilitanta, z dorobku poddanego ocenie w ramach procedury habilitacyjnej, jest monografia. Podjęty w niej temat badawczy nie był analizowany gruntownie do tej pory w literaturze światowej, a w kanonistyce polskiej był prawie nieobecny. Tę lukę habilitant uzupełnił nie tylko wspomnianą monografią, ale już wcześniej, publikując artykuły poświęcone szczegółowym problemom związanym z tematem parafii personalnej.

Podsumowując opinie wyrażone przez członków komisji, jej przewodniczący ks. prof. dr hab. Piotr Kroczek zaznaczył, że na znaczący wkład habilitanta w rozwój nauki prawa kanonicznego wskazuje nie tylko analizowana w recenzjach i na kolokwium habilitacyjnym

monografia, ale także (i to w nie mniejszym stopniu) pozostały, bardzo wielowątkowy dorobek naukowy.

Po wysłuchaniu recenzji i opinii członków komisji, do udziału w kolokwium zaproszona została osoba habilitanta, któremu każdy z recenzentów zadał pytania odnośnie do jego dorobku naukowego, w sposób zaś szczególny do wspomnianej wyżej monografii. Na zadane pytania habilitant odpowiadał w sposób jasny i precyzyjny.

W głosowaniu jawnym, po opuszczeniu sali przez habilitanta, członkowie komisji zagłosowali za nadaniem habilitantowi stopnia doktora habilitowanego. Uznali tym samym, że jego aktywność oraz osiągnięcia naukowe stanowią istotny wkład w rozwój dyscypliny naukowej prawo kanoniczne oraz w formie uchwały wyrazili pozytywną opinię w sprawie nadania ks. drowi Janowi Dohnalikowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie prawo kanoniczne. Po zapoznaniu się z uchwałą komisji habilitacyjnej, dnia 4.03.2025 r. Rada Dyscypliny Naukowej Instytutu Prawa Kanonicznego, uchwałą nr 2/03/2025 nadała ks. dr Janowi Dohnalikowi stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie: prawo kanoniczne.